Svornosť
Združenie mikroregiónu

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Občasník 11 – leto 2019

Belince, Čeľadince, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Chrabrany, Kamanová, Kovarce, Ludanice, Nitrianska Streda, Oponice, Preseľany, Solčany

Vážení občania - čitatelia,
toto vydanie nášho občasníka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ sa Vám dostáva do rúk v období, keď prišlo v decembri 2018 k zmene predsedu a začínajú prvé výzvy z ďalšieho programovacieho obdobia. Mikroregión Svornosť v uplynulých rokoch „prišiel“ o obce - Krnča, Práznovce, Hrušovany, Koniarovce, Súlovce, Čermany a pribudla nám do mikroregiónu Obec Kovarce. Až budúcnosť ukáže, či bol tento krok správny, kde podľa starej múdrosti našich prastarých rodičov sa hovorí, že všetko zlé je na niečo dobré. Územie Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ sa rozprestiera v katastrálnych územiach obcí: Solčany, Chrabrany, Nitrianska Streda, Čeľadince, Ludanice, Preseľany, Belince, Kamanová, Dvorany nad Nitrou, Horné Obdokovce, Kovarce, Oponice. Našimi členmi sú aj právnické a fyzické osoby, ktoré svojím aktívnym prístupom a novými myšlienkami prinášajú nový „vietor“ do plachiet a do našej ďalšej práce v rámci podpory projektov, ktoré budú realizované v obciach, ale ktoré musia byť zamerané aj na podnikateľskú činnosť.

Čaká nás veľmi veľa práce za veľmi krátke obdobie, ale dúfam a verím, že to zvládneme. V tomto roku si pripomíname 20. výročie založenia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ. Prajem nám všetkým spoločne, aby sme napĺňali plnými priehrštiami to, čo nám vyplýva z názvu nášho združenia.

Ing. Mária Majtánová
predsedníčka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka:
Európa investuje do vidieckych oblastí

Program rozvoja vidieka SR
2014-2020

Integrovaný regionálny operačný program
2014 - 2020

LEADER

Prístup LEADER v programovom období 2014 – 2020

Prístup LEADER zostáva aj v tomto programovacom období súčasťou programov rozvoja vidieka ako prierezový nástroj pre podporu miestneho rozvoja. V rámci **Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020** je podporovaný prostredníctvom samostatného opatrenia č. 19 LEADER a v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020 budú aktivity pre miestny rozvoj vedené komunitou založené na princípe doteraz známom ako LEADER poskytované v prioritnej osi 5 CLLD.

Skratka CLLD znamená **„miestny rozvoj vedený komunitou“** z anglického výrazu „Community Led Local Development“. Ide o nástroj na zapájanie miestnych aktérov do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji svojho územia. Je založený na princípe zdola-nahor a na znakoch metódy LEADER.

Samotné slovo Leader znamená skratku z francúzkeho **L**iaison **E**ntre **A**ctions de **D**éveloppement de le **É**conomie **R**urale, čo voľne preložené znamená **„spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka“**.

Základnou líniou prístupu Leader je výhradne podpora rozvoja vidieckych oblastí. Ako už názov naznačuje, je to skôr nový prístup myslenia, nová metóda mobilizácie a realizácie rozvoja vidieka, než pevný súbor opatrení, ktoré treba zrealizovať.

Finančná podpora pre projekty v našom regióne

Po viac ako troch rokoch prípravy a čakania združenie otvára realizáciu nového programu pod názvom „Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ“ (skratka stratégia CLLD). Na základe tohto projektu združenie priamo v našom regióne **podporí rôzne projekty** finančnou sumou **659 400 EUR**.

Samotná realizácia projektov pôjde z dvoch základných finančných balíkoch: z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 bude k dispozícii **342 888 EUR** a z Integrovaného regionálneho operačného programu **316 512 EUR**.

Finančná podpora je smerovaná do vybraných oblastí – opatrení. Pravidelne budeme vyhlasovať pre dané opatrenia výzvy, v rámci ktorých si môže ktorýkoľvek oprávnený žiadateľ podať žiadosť o podporu a získať tak finančné prostriedky na realizáciu svojich zámerov.

Na začiatok vám prinášame stručný prehľad stratégie CLLD a vybraných opatrení, ktoré budú podporované. Konkrétne informácie radi poskytneme v kancelárii združenia na Obecnom úrade v Solčanoch, e-mailom info@mrsvornost.sk alebo na tel. čísle 0917 306 453.

Stratégia CLLD Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ a vybrané podporované oblasti - opatrenia

Strategický cieľ
Zvýšenie atraktivity a prosperity územia Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ prostredníctvom rozvoja základnej infraštruktúry s dôrazom na udržateľné životné prostredie, kvality verejných služieb, konkurencieschopnosti podnikateľského sektora a rozvojom vidieckeho cestovného ruchu.

Priorita 1 Základná infraštruktúra	**Priorita 2** Podpora rozvoja podnikania	**Priorita 3** Prírodné a kultúrne dedičstvo
Opatrenie č. 1.1.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (kód 7.2)	**Opatrenie č. 2.1.1** Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (kód 4.1)	**Opatrenie 3.1.1** Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (kód 7.5)
Opatrenie č. 1.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel	**Opatrenie č. 2.1.2** Podpora pre investície na spracovanie/ uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov (kód 4.2)	
Opatrenie č. 1.2.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (kód 7.4)	**Opatrenie č. 2.2.1** Zakladanie nových mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	
Opatrenie č. 1.2.2 Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne služby a komunitné služby	**Opatrenie 2.2.2** Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	

METÓDA LEADER
JE INOVATÍVNY PRÍSTUP
ROZVOJA VIDIEKA,
KDE ZÁKLADNOU MYŠLIENKOU
JE VYUŽITIE LOKÁLNEHO
POTENCIÁLU ÚZEMIA
NA ZÁKLADE
PRINCÍPU „ZDOLA – NAHOR“.

Združenie mikroregiónu

Podpora projektov z Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 (PRV SR 2014 - 2020)

Oblasť podpory - opatrenie	Kto môže žiadať	Výška podpory	Podporované aktivity
1.1.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (kód 7.2)	obce	100%	- výstavba a rekonštrukcia chodníkov - úprava a tvorba verejných priestranstiev
1.2.1 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (kód 7.4)	obce	100%	- výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk - rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť
2.1.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (kód 4.1)	fyzické a právnické osoby podnikajúce v poľnohospodárskej prvovýrobe	50%	Oblasť č. 1: Špeciálna rastlinná výroba Oblasť č. 2: Živočíšna výroba
2.1.2 Podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov (kód 4.2)	Oprávnenými žiadateľmi (konečnými prijímateľmi) môžu byť podniky v zmysle čl. 107 ZFEÚ t.j. subjekty, ktoré vykonávajú hospodársku činnosť bez ohľadu na ich právny status a spôsob financovania, ktoré sú: - fyzickými a právnickými osobami podnikajúcimi v oblasti spracovania produktov poľnohospodárskej prvovýroby a/alebo potravinárskej výroby (s výnimkou rybích produktov); - fyzickými a právnickými osobami podnikajúcimi v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj spracovania vlastnej produkcie.	50%	Oblasť 4: Konzervárenský priemysel a mraziarenský priemysel vrátane výroby termosterilizovaných pokrmov, hotových jedál, omáčok, dojčenských výživ, pretlakov, kečupov, džemov a lekvárov a priemysel výroby korenín. Oblasť 6: Pivovarnícko - sladovnícky priemysel, liehovarnícky priemysel, vinársky priemysel, priemysel nealko nápojov a škrobárenský priemysel. Oblasť 7: Výroba kŕmnych zmesí a ostatné spracovanie alebo uvádzanie na trh neuvedené v predchádzajúcich bodoch, napr. spracovanie medu, spracovanie liečivých rastlín, osív a sadív a pod.
3.1.1 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie (kód 7.5)	obce	100%	- výstavba vyhliadkových veží

Harmonogram výziev na rok 2019 (CLLD, opatrenia PRV)

Názov	Operačný program	Predpokladaný termín vyhlásenia
Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry (kód 7.4)	PRV SR 2014 - 2020	máj 2019
Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie (kód 7.2)	PRV SR 2014 - 2020	september 2019
Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov (kód 4.1)	PRV SR 2014 - 2020	november 2019

Združenie mikroregiónu

Podpora projektov z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP)

Oblasť podpory - opatrenie	Kto môže žiadať	Výška podpory	Podporované aktivity
1.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry – dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel	obce	95%	- výstavba, modernizácia, rekonštrukcia zastávok, parkovísk, na linkách prepájajúcich obec s mestom
1.2.2 Rozvoj základnej infraštruktúry – sociálne služby a komunitné služby	obce	95%	- rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia
2.2.1 Zakladanie nových mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev	- samostatne zárobkovo činné osoby - mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov Okrem tých, ktoré sú oprávnenými prijímateľmi v opatrení LEADER a oprávnenými prijímateľmi z OP HR.	55%	- obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest - nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb
2.2.2 Podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev			

Podpora podnikania a inovácií - otvárame možnosti podpory pre malých a stredných podnikateľov

Na **podporu podnikateľských zámerov** na území nášho regiónu máme k dispozícii finančné prostriedky vo výške **164 586 EUR.** Hlavným cieľom tejto podporovanej oblasti z Integrovaného regionálneho operačného programu je **podpora inovatívneho podnikania**, podpora zakladania nových podnikov, rozvoj existujúcich podnikov a zvýšenie zamestnanosti v regióne. Hlavnou podmienkou získania týchto finančných prostriedkov je **vytvorenie pracovného miesta** na obdobie 3 rokov od ukončenia projektu.

NA ČO JE MOŽNÉ FINANČNÝ PRÍSPEVOK ZÍSKAŤ?

FINANČNÉ PROSTRIEDKY JE MOŽNÉ ZÍSKAŤ NA OPRÁVNENÉ AKTIVITY:

- obstaranie hmotného majetku pre účely tvorby pracovných miest,
- nutné stavebnotechnické úpravy budov spojené s umiestnením obstaranej technológie a/alebo s poskytovaním nových služieb.

KTO MÔŽE O FINANČNÝ PRÍSPEVOK ŽIADAŤ?

- samostatne zárobkovo činné osoby,
- mikro a malé podniky s počtom do 49 zamestnancov.

Finančný príspevok nie je určený podnikateľom, ktorí sú oprávnenými prijímateľmi z Programu rozvoja vidieka SR (konkrétne o grant sa nemôžu uchádzať subjekty pôsobiace v oblasti poľnohospodárskej prvovýroby, oblasť lesníctva, rybolovu a akvakultúry, vidieckeho cestovného ruchu a potravinárstva) a oprávnenými prijímateľmi z OP HR.

PODPOROVANÉ OBLASTI PODNIKANIA

Presnejšie je podpora špecifikovaná na jednotlivé oblasti podnikania SK NACE.

O AKÝ FINANČNÝ PRÍSPEVOK JE MOŽNÉ ŽIADAŤ?

Maximálna výška dotácie na jeden projekt je **32 917,20 EUR**
Minimálna výška dotácie nie je stanovená.
Poskytnutá dotácia môže tvoriť maximálne **55 %** z celkových oprávnených výdavkov projektu (45 % je vlastné spolufinancovanie).

ZÁKLADNÉ PODMIENKY ZÍSKANIA FINANČNÉHO PRÍSPEVKU:

- v prípade získania výšky nenávratného finančného príspevku nižšej ako 25 000 EUR sa žiadateľ zaviaže vytvoriť minimálne 0,5 úväzkové pracovné miesto,
- v prípade získania výšky nenávratného finančného príspevku rovnej a vyššej ako 25 000 EUR sa žiadateľ zaviaže vytvoriť minimálne 1 pracovné miesto.

Udržateľnosť pracovného miesta je 3 roky od ukončenia projektu.

KEDY BUDE VYHLÁSENÁ VÝZVA NA PODÁVANIE ŽIADOSTÍ?

Predpoklad vyhlásenia výzvy je na **jeseň 2019.** Výzva bude otvorená a bude do nej možné priebežne podávať žiadosti o finančný príspevok.

KDE ZÍSKATE ŽIADOSŤ A ĎALŠIE DOKUMENTY?

Formuláre žiadosti a povinných príloh budú k dispozícii na webovej stránke združenia **www.mrsvornost.sk**. Konzultácie pre záujemcov: termín osobného stretnutia si môžete dohodnúť e-mailom info@mrsvornost.sk alebo telefonicky 0917 306 453.

K plánovanej výzve budú v regióne organizované informačné stretnutia. O mieste a čase stretnutí Vás budeme informovať prostredníctvom www.mrsvornost.sk a obecných úradov členských obcí Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ.

MALÍ A STREDNÍ PODNIKATELIA MÔŽU ZÍSKAŤ FINANČNÝ PRÍSPEVOK VO VÝŠKE 55%.

Územie Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ v súčasnosti

Od roku 2015 sa udiali mnohé zmeny, ktoré sa nevyhli ani nášmu združeniu. Z pôvodných 17 obcí sa 11 rozhodlo ďalej pokračovať pod hlavičkou združenia a **v roku 2015 sa stala členom** nášho združenia **Obec Kovarce**.

V súčasnosti územie združenia tvorí **12 obcí** o rozlohe 141,54 km^2, kde žije **13 334 obyvateľov**. Päť obcí má viac ako 1000 obyvateľov (Solčany, Kovarce, Horné Obdokovce, Ludanice, Preseľany), 5 obcí je stredne veľkých a dve obce majú menej ako 500 obyvateľov (Belince, Čeľadince). Hustota obyvateľstva dosahuje 94 obyv./km^2.

V súčasnosti viac ako 65 % územia tvorí poľnohospodárska pôda a necelých 26 % zaberajú lesné pozemky. Spestrením sú plochy viníc, ovocných sadov a vodné plochy. Tie v súčasnosti tvoria viac ako 2 % - rieka Nitra, jej mŕtve ramená, miestne toky, vodné nádrže Horné Obdokovce a Bodok.

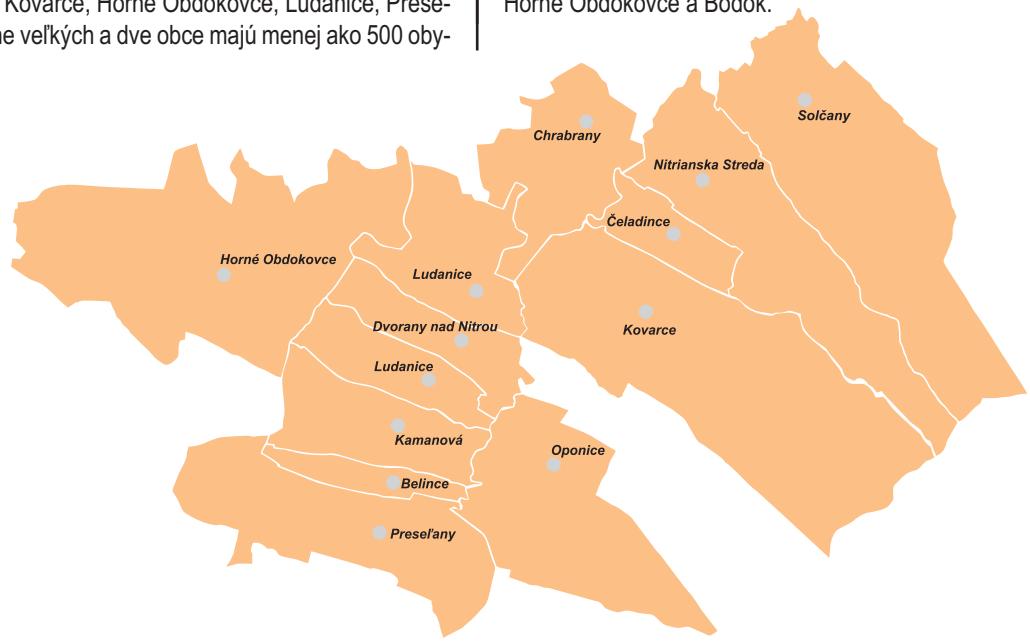

Obec Kovarce je členom združenia

V roku 2015 obecné zastupiteľstvo v Kovarciach schválilo vstup obce do združenia. A teraz vám ju bližšie predstavíme.

Mlyn, liehovar, tehelňa, pekáreň, poľnohospodárske družstvo, či dokonca šibenica – tým všetkým sa v dávnej i nedávnej minulosti mohla pýšiť obec ležiaca pod východným úpätím pohoria Tribeč na ľavej terase rieky Nitry, o ktorej prvá písomná zmienka pochádza z roku 1280.

V súčasnosti sa obec môže pochváliť nielen Národnou kultúrnou pamiatkou, ktorou je Rímskokatolícky kostol sv. Mikuláša z roku 1755 s organom od majstra Pažického z roku 1768, ale aj viacerými pamätihodnosťami ako kaplnka sv. Anny z roku 1800, kríž z roku 1773, budova zdravotného strediska z medzivojnového obdobia, či barokový kaštieľ vedľa rieky Nitry.

Cestou cez Kovarce si človek nemôže nevšimnúť, akým rozvojom prechádza obec v poslednom období. Mnohé z priorít rozvoja obce pre obdobie rokov 2014-18 sú už uskutočnené. Po úspešne zrealizovaných rekonštrukciách na budovách základnej a materskej školy, telocvične či klubu mládeže vedenie obce pokračuje v ďalšom procese rekonštrukcií a revitalizácií obecného majetku. Na spadnutie je projekt celkovej obnovy vonkajších obalových konštrukcií ako aj rozšírenie kapacity materskej školy.

Dobrovoľný hasičský zbor Kovarce na základe práve skončenej I. fázy prestavby Požiarnej zbrojnice plánuje v prípade úspešnej výzvy zrealizovať II. a III. fázu prístavby a rekonštrukcie už spomínanej zbrojnice.

Verejné priestranstvá taktiež vyžadujú zvýšenú pozornosť. Obec už niekoľko mesiacov pracuje na projekte námestia pri rímskokatolíckom kostole sv. Mikuláša. Nezabúda sa ani na infraštruktúru. Preto sa začalo systematicky pracovať na dostavbe inžinierskych sietí, chodníkov a ciest, ktoré budú potrebné aj pre otvorenie nových zón s individuálnou bytovou výstavbou.

S tým súvisia aj ďalšie projekty ako je osvetlenie a označenie prechodov pre chodcov, či nová autobusová zastávka s chodníkom, na ktorú sa vedenie obce pokúsi získať finančné prostriedky práve cez projekty Leader.

pokračovanie na str. 6

Združenie mikroregiónu

pokračovanie zo str. 5

Po rozsiahlych rekonštrukčných prácach na futbalovom štadióne OFK Kovarce pre potreby futbalového klubu prišiel čas a priestor aj na vytvorenie niečoho funkčného a pekného pre našich najmenších. V areáli OFK vzniklo nové detské ihrisko, ktoré obec spolu s futbalistami neustále rozširuje a vylepšuje. V pláne sú aj ďalšie investície pre mamičky s deťmi, ako je vlastná miestnosť spolu so sociálnym zariadením, napríklad aj s prebaľovacím pultom.

Na poli kultúrnych podujatí sa vytvára tradícia v organizovaní Organových kurzov a koncertov, ktoré zastrešuje Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša v Topoľčanoch, Tribečské osvetové stredisko v Topoľčanoch a HAMU Praha. Ďalej to sú Kovarské Vianoce, ktoré každoročne otvára viacerými podujatiami základná škola, pokračujú nadšenci z Terchovej – Ťažká muzika, Trio z Chotára, Nebeská muzika a pod. Uzatvára ich Zbor Nanebovstúpenia Panny Márie v Topoľčanoch s Trojkráľovým koncertom. Zrealizoval sa už niekoľký ročník Kovarských fašiangov.

Budúci rok je zámer pripraviť Kovarské kultúrne leto. Po práve skončenom nultom pivnom festivale naberá tento zámer reálne kontúry. Najbližšou akciou bude tradičná vatra SNP a potom už budú nasledovať Hodové slávnosti v našej obci.

Srdečne Vás pozývame na

46. ročník medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy

AGROKOMPLEX 2019

ktorá sa uskutoční v dňoch 22. – 25. 08. 2019 v Nitre

V pavilóne F bude mať naše združenie vlastnú expozíciu.

V rámci sprievodného programu vystúpia speváckе skupiny z nášho regiónu.

Všetci ste srdečne vítaní!

Regionálna značka hrá prím

Každý región v sebe niečo skrýva. Výnimočné, krásne, neopakovateľné. Či už sa pozrieme na prírodné a kultúrne bohatstvo, históriu či stáročné tradície miestnych obyvateľov. A práve to „voňavé, chutné a nezameniteľné“ nájdeme aj v produktoch, ktoré z týchto regiónov pochádzajú.

Čo je regionálny produkt?

Včelí med, tekvicový olej, víno, keramika ale i ubytovanie v drevenici či grobská husacina s obsluhou; mnoho príkladov by sme mohli nájsť v iných regiónoch. Ich jedinečnosť spočíva v garantovanej kvalite, v spracovaní miestnych surovín tradičným, k životnému prostrediu šetrným výrobným procesom a výnimočnosti služieb poskytovaných v cestovnom ruchu. Sú tým **„pravým orechovým“** pre čoraz väčší záujem spotrebiteľov. Napríklad regionálne jedlá a suroviny sú už niekoľko rokov významným trendom v gastronómii, dnes si môžete **„kúpiť“** nielen službu ale i neopakovateľný **„zážitok“**.

Na označenie špecifických produktov z určitého regiónu sa bežne v praxi používa pojem regionálna značka. Garantuje pôvod výrobku v danom regióne, jedinečnosť vo vzťahu k regiónu a dáva regionálnym produktom **„pečať kvality“**. Výrobcovia regionálnych produktov a potravín sa snažia prezentovať svoje výrobky na rôznych veľtrhoch, farmárskych trhoch, festivaloch či jarmokoch, ale je to pre nich finančne náročné. A práve regionálna značka je jedným z nástrojov, ktorá im môže pomôcť pri propagácii a predaji svojich výrobkov. A nielen to. Vďaka produktom, ktoré získali regionálne označenie, sa zachovávajú tradície, remeslá, historické a kultúrne hodnoty v regióne. Podporuje sa rozvoj poľnohospodárstva, potravinárstva a ďalších odvetví v regióne a tým aj celková ekonomika regiónu. Zachováva sa charakter vidieckej krajiny, využívajú sa miestne zdroje, potenciál a suroviny.

Ako môže podnikateľ získať regionálnu značku?

Okres Topoľčany v zmysle regionálneho značenia patrí pod značku **„regionálny produkt PONITRIE“**. Iniciátorom vytvorenia tejto značky a jej koordinátorom je **Občianske združenie RADOŠINKA**, ktoré minimálne raz do roka na svojej internetovej stránke www.radosinka.sk a na stránke www.produktponitrie.sk zverejňuje Výzvu na predkladanie žiadosti o udelenie značky regionálneho produktu. Po uzatvorení výzvy zvoláva zasadnutie certifikačnej komisie, ktorá hodnotí prihlásené produkty a udeľuje certifikovaným produktom značku „regionálny produkt PONITRIE“.

O získanie tejto regionálnej značky sa môže uchádzať:

a) výrobca/producent remeselných výrobkov, poľnohospodárskych a potravinárskych produktov,
b) poskytovateľ služieb so zameraním na ubytovanie a stravovanie,
c) poskytovateľ doplnkových služieb v cestovnom ruchu.

Držiteľom osvedčenia pre používanie značky môže byť právnická i fyzická osoba.

Značka sa udeľuje na produkty, výrobky a služby, ktoré spĺňajú **certifikačné kritériá**. Ich splnenie garantuje, že produkt/výrobok/služba označený značkou „regionálny produkt PONITRIE“ je výsledkom činnosti miestneho producenta, je kvalitný, prispieva k uchovávaniu tradícií a je šetrný voči životnému prostrediu.

Regionálnou značkou PONITRIE sa u nás môžu pochváliť traja miestni výrobcovia a poskytovatelia služieb, ktorí vytvárajú hodnoty, ktoré sú pre náš región charakteristické a majú v ňom svoju tradíciu. Dnes Vám predstavujeme dvoch z nich a ich regionálne produkty.

Združenie mikroregiónu

Solčiansky skladaník

Sladké dobroty s.r.o. sú pomerne mladou spoločnosťou, ktorá začala fungovať na jeseň 2017 na adrese s dlhoročnou cukrárskou tradíciou v obci Solčany. Budova, kde je zriadená prevádzka, bola majiteľkou firmy a jej manželom odkúpená do vlastníctva od predchádzajúceho majiteľa a pracne prerobená. Portfólio firmy tvorí výroba zákuskov, tort, sušienok a **Solčianskeho skladaníka.** A práve ten bol na jar 2018 jedným „z horúcich kandidátov" uchádzajúcich sa o značku **„regionálny produkt PONITRIE"**.

„Myšlienka vyzdvihnúť jedinečnosť, kvalitu a hlbokú tradíciu skladaníka rezonuje už viac ako 5 rokov" hovorí Ing. Barbora Gerhátová, manažérka Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ *„a preto sme na základe návrhu/doporučenia starostu obce Ing. Juraja Soboňu oslovili pani Benzovú, konateľku spoločnosti Sladké dobroty s.r.o. práve z dôvodu, že o túto značku kvality sa môžu uchádzať len podnikatelia".*

Samotný proces certifikácie však nebol jednoduchý. K tomu, aby Solčiansky skladaník získal toto označenie, musel splniť prísne podmienky, ktoré spočívali v potvrdení tradície výroby, využitia miestnych surovín, podielu ručnej práce, jedinečnosti a originality produktu.

Najväčším „orieškom" bolo dokázať splnenie kritéria tradície, pretože výroba Solčianskeho skladaníka nie je nikde písomne zaznamenaná. A práve v tomto smere patrí veľké poďakovanie **p. Rozálii Valaskej**, rod. Babčanovej za jej **„žijúce svedectvo"**.

Podľa slov pani Valaskej môžeme datovať výrobu skladaníka od **začiatku 20. storočia**. Ona sama, narodená v roku 1933 si ako dieťa pamätá prípravu a pečenie skladaníka jej mamičkou Máriou Babčanovou, rod. Hulovou. Skladaník sa piekol v peci a tá musela byť vykúrená tak, aby „ulahodila" a aby sa skladaník dobre upiekol. Plechy si gazdiné dávali robiť na mieru (podľa toho, aké mali veľké dvierka do pece) u drotárov. Mak sa mlel v mažiari, lekvár sa pripravoval zo sliviek v kotle, k dispozícii bol domáci „syr" (tvaroh), domáce maslo, mlieko a orechy. „Cifrovanie lekvárom a tvarohom" (zdobenie do mriežok) na vrchu skladaníka si každá gazdiná robila sama (každá si robila vlastný vzor). Na takú svadbu sa pieklo aj vyše 20 skladaníkov a pieklo sa na všetky významné príležitosti a aj vtedy, keď mali deti „chuť".

Celá príprava a výroba skladaníka bola i stále je pomerne časovo náročná, podiel ručnej práce dosahuje 90%. **„Recept"** sa odovzdáva **z generácie na generáciu** a skladaník je veľmi žiadaný aj dnes.

Konateľka firmy Anna Benzová hovorí: *„Vznik našej firmy je splneným snom a každý deň sa snažíme dokázať našim zákazníkom a odberateľom, že dobré zákusky a torty, musia mať kvalitný základ, čiže kvalitné suroviny. V našej výrobe nepoužívame margaríny, tak isto ani žiadne stužené tuky, polotovarové zmesi na korpusy alebo na krémy. Kde parí maslo s obsahom min. 82% mliečneho tuku, tam ho nájdete.*

Snažíme sa vybudovať dobré meno, aby sa k nám zákazníci s dôverou vracali a k nemu určite prispeje aj získanie značky kvality pre Solčiansky skladaník".

Solčiansky skladaník je slávnostný koláč, ktorý má v Solčanoch hlbokú tradíciu. Skladaníky prinášali do domu nevesty a ženícha v podvečer svadobní hostia. Nosili ich zabalené v červených tkaných plachtách v koši upevnenom na chrbte. Na významné udalosti sa pečie dodnes. Vyrába sa z vrstiev cesta, pomletých orechov a maku, ktoré sa „skladajú" na seba. Na vrch sa ešte pridáva slivkový lekvár spolu s tvarohom.

Združenie mikroregiónu

Rybárska Bašta

Len 3 km od Topoľčian na okraji obce Solčany je situovaný **Penzión s reštauráciou**, ktorá nesie názov **„Rybárska bašta“**. Výnimočné okolie bašty tvorí areál s tromi rybníkmi, kde sa môžu návštevníci poprechádzať, kŕmiť ryby a obdivovať zvieratká: nachádzajú sa tu kozičky, ovečky, zajace, pávy, vodná hydina – kačice, husi, sliepky, morky. Zaujímavosťou je, že zvieratá sa v areáli pohybujú voľne. Dominantou areálu je rybník plný KOI kaprov, ktoré je možné pozorovať a kŕmiť z terasy. Voľne pohybujúce sa zvieratá sú obľúbené hlavne u malých návštevníkov, ale spríjemnia prechádzku i dospelým. Pre najmenších sú k dispozícii detské ihriská s hojdačkami.

Rodinná firma DOBYS-GASTRO s.r.o. získala značku „regionálny produkt PONITRIE“ **na ubytovacie a stravovacie služby** v minulom roku. V tomto prípade z hľadiska certifikácie bolo potrebné preukázať najmä kvalitu poskytovaných služieb, šetrnosť zariadenia voči životnému prostrediu a jeho **„jedinečnosť vo vzťahu k regiónu“.**

Na čom si pochutnáte?

Ako hovorí názov reštaurácie, v ponuke nájdete **rybie špeciality**, ktoré sú sezónne dopĺňané špeciálnymi ponukami cez víkend. V týždni je v ponuke obedové menu, ktorého súčasťou je i rybacie menu. Na dennom jedálnom lístku nájdete tradičné regionálne pokrmy ako slepačia, cesnaková či dubáková krémová polievka, bryndzové halušky, kapustné strapačky s bravčovou krkovičkou či sladké orechové šúľance. Nepochybne vynikajúci je tradičný kapor na masle či grilovaný pstruh.

„Kapor nakrájaný na podkovy sa pripravuje na masle s pridaním korenín. Je to jedlo, obľúbené aj minulosti pre rýchlosť a jednoduchosť prípravy. Kapor je najčastejšie konzumovanou sladkovodnou rybou v našom regióne, kde je viacero vodných nádrží. Pstruh sa zasa pripravuje po nasolení v celku na grile, po ugrilovaní sa dochucuje bylinkovým maslom. Pstruh je obľúbenou rybou, ľahko sa pripravuje, v okolí pôsobí viacero chovateľov pstruhov, s ktorými spolupracujeme. V letnej sezóne počas víkendov pripravujeme našu špecialitu pečeno-údeného pstruha“, hovorí majiteľ Miloš Bystričan.

Treba vyzdvihnúť, že pri príprave pokrmov sú celoročne používané poľnohospodárske a potravinárske produkty z nášho regiónu. Pstruhy pochádzajú z Veľkých Bielic, hydina od spoločnosti HYDINA Súlovce, s.r.o., chlieb pečú Topoľčianske pekárne a cukrárne a.s. a pod. Zariadenie má vlastný slivkový sad a bylinkovú záhradku, ktorá je využívaná pri príprave pokrmov. Celý areál je udržiavaný **v súlade s prírodou**, trávnatý porast je udržiavaný pravidelným kosením, nepoužívajú sa tu žiadne chemikálie. Rybníky sú udržiavané tak, aby podporovali rozvoj vodného živočíšstva s vyššou efektívnosťou ako prírodný ekosystém. Hustota rýb je nízka a ich kŕmenie je prirodzené.

„Elegantné priestory reštaurácie sú vhodné na rodinné oslavy, svadobné obedy a firemné večierky. Salónik s kapacitou do 20 osôb je ideálny, ak hľadáte súkromie pre Vaše oslavy, či školenia. Počas letnej sezónny je otvorená terasa priamo pri rybníku, kde si môžu hostia posedieť pri pohári vínka a dobrom jedle s nezabudnuteľným výhľadom na západ slnka“, pozýva nás Miloš Bystričan.

Kontakty na Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ

Meno	Funkcia	telefón	e-mail
Ing. Mária Majtánová	predseda	0907 773 153	obecns@gmail.com
Ing. Barbora Gerhátová	manažér	0917 306 453	info@mrsvornost.sk
Katarína Babalová	administratívny/ekonomický manažér	0908 358 695	info@mrsvornost.sk
Adresa sídla	Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany		
IČO:	36103942		
Adresa kancelárie	Obecný úrad Solčany, Hviezdoslavova 50, 956 17 Solčany		
Internetová stránka	www.mrsvornost.sk		

Občasník Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ číslo 11 – leto 2019. Tento informačný materiál vydáva Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ, sídlo Nitrianska 2/3, 955 01 Chrabrany, tel. 0917 306 453, www.mrsvornost.sk, info@mrsvornost.sk v rámci projektu Animácie MAS Združenie mikroregiónu SVORNOSŤ z Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. náklad 4 460 ks, foto: archív Združenia mikroregiónu SVORNOSŤ, prípravné a redakčné práce: Ing. Barbora Gerhátová. Neprešlo jazykovou úpravou.

Združenie mikroregiónu